N° 3182

DE TIJD.

185[illegible]

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 20 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Oktober.

Wij gaven in ons vorig Nommer de Nota van den heer Meylink, [illegible], van de begrooting van Buitenlandsche Zaken, aan hun voorloopig rapport toegevoegd [illegible] hebben, wij ontvangen de kaart, waarvan in die Nota spraak is, en waarop de heer Meylink, zeer naauwkeurig, *naar authentieke bescheiden* en *na locale opneming*, heeft aangeduid al de rivierwerken, door de Belgen in de laatste jaren, hetzij voltooid, hetzij in bewerking genomen, hetzij ontworpen met betrekking tot de Maas en het Zuid-Willemskanaal. Men moet deze met zorg op papier gebragte voorstelling van den stand der zaken voor zich hebben, om zich een denkbeeld te kunnen maken van den invloed, dien de kanalizatie-werken voor Nederland moeten hebben. En zeer zeker moet men er zich over verwonderen, dat de Belgen, die toch van hunne werken geen geheim hebben gemaakt, maar ze dikwerf openbaarlijk te Brussel in het Parlement hebben besproken, zoo lange jaren vrijelijk hebben kunnen arbeiden, zonder dat van Goevernementswege iemand er naar heeft omgezien, of de Belgen daar niet in strijd handelden met de belangen en regten van Nederland. De heer Meylink heeft zich de aangelegenheid aangetrokken naar aanleiding van vele klagten, bijzonderlijk in zijn kiesdistrikt geuit. Die klagten werden, overigens, gehoord langs de Maas in Limburg en langs de Zuid-Willemsvaart over haar geheelen loop op ons grondgebied, totdat de ongerieven van Belgiëns ondernemingen eene hoogte hadden bereikt, dat zij ondragelijk werden. Toen heeft de hooge Regering zich gehaast daaraan een aandachtig oor te leenen en er werden onderhandelingen geopend. Die onderhandelingen hadden een tragen gang, waarvan de Belgen gebruik maakten, om hunne kanalizatie-plannen met alle kracht door te zetten. Thans zijn die zoo ver gevorderd, dat het zeer moeijelijk wordt om daartegen afdoende maatregelen te nemen. De *faits accomplis* kunnen wel geene regten en bestaande traktaten vernietigen, maar niemand zal de kracht van het beginsel ontkennen, dat het in dergelijke aangelegenheden veel gemakkelijker is uitbreidingen te voorkomen, dan die, wanneer zij met groote onkosten tot stand gebragt zijn, af te breken.

Wij drukken daarop. Niet om te kennen te geven, dat thans alle onderhandelingen, om op het gebeurde terug te komen, nutteloos zijn of althans te bezwaarlijk, om er goede vruchten van te verwachten, noch om iemand te ontmoedigen. Integendeel, wij vestigen daarop de aandacht, opdat men begrijpen zou, dat men de zaak niet langer op het sleeptouw van voorbedachtelijk gerekte onderhandelingen mag laten, maar met kracht moet gaan spreken, en des noods moet gaan handelen, om van onze zijde een wigt in de schaal der *faits accomplis* te werpen.

Het schijnt dat de minister van *Buitenlandsche Zaken* dat ook begrepen heeft. Althans, met algemeen genoegen is bij velen der nederlandsche belanghebbenden vernomen, dat de minister door opnemingen *in loco* zich van den stand der zaken heeft gaan vergewissen. Daarom verwachtte men nu van Zijne Excellentie te vernemen, welke de uitslag is van zijne bevinding. Dan vruchteloos hebben wij in de memorie van toelichting naar eenige opheldering daaromtrent gezocht.

Intusschen hebben wij dan nu toch de vruchten van het onderzoek door den heer Meylink ingesteld, die den ganschen stand van zaken heeft opgemaakt en naar officieele bescheiden, en naar plaatselijke opnemingen door hem zelven verrigt.

Wij zijn daardoor in staat gesteld, om ten minste te zien, welke gevaren ons door de belgische kanalizatie bedreigen, die veel meer gewigt hebben, dan men bij ons heeft vermoed.

Wij herinneren ons, dat in 't begin, toen er van die kanalizatie spraak was in België, zij werd voorgedragen met het doel om er van te maken een navigatie-kanaal, dat Antwerpen aan Luik, de Schelde aan de Maas zou verbinden. Maar van dat navigatie-kanaal heeft men later gezwegen, en het steeds voorgedragen als een irrigatie-kanaal. Men heeft daardoor behendiglijk de aandacht afgeleid. 't Gevolg daarvan is geweest, dat die grootsche onderneming van jaar tot jaar is voortgezet bijna zonder de aandacht te trekken dan bij degenen die, zich inlaten met de ontginning van onbebouwde gronden, en die de waterwerken hebben aangezien, gelijk de publieke opinie ten onzent, als alleen ingerigt voor de begunstiging van de ontginning der onmetelijke heigronden in de Kempen gelegen. — Inmiddels heeft men met bedoeld irrigatie-kanaal tot stand te brengen, werkelijk een navigatie-kanaal in wording, dat voor een groot gedeelte voltooid is, en waarvoor kostbare waterwerken te Antwerpen zijn ondernomen. Dat navigatie-kanaal, zooals de Nota van het lid uit Eindhoven beweert, zal en kan niet anders dan ten schade van Rotterdam, Dort en 's Bosch zijn. Antwerpen zal daardoor immers een waterweg hebben gevonden, die naar Luik leidt, en die de vaart op de Maas en de Zuid-Willemsvaart merkelijk zal verminderen.

Dat, op zich-zelf genomen, is reeds niet zonder beduidenis. Maar bij die ongelegenheid komt nu nog deze, dat het navigatie-kanaal strekt, om de Maas en de Zuid-Willemsvaart voor een groot gedeelte van het jaar onbruikbaar te maken, zoodat Belgiëns-navigatie-kanaal ten koste van Nederland wordt opgerigt.

Al wie een oogslag op de kaart werpt, bespeurt al aanstonds den grooten omvang van de belgische waterwerken. Er zijn groote massa's water noodig, om die te vullen. Die gansche watervloed moet nu ontnomen worden aan de Maas, die toch reeds in den zomer laag water heeft. Maar als die watermenigte aan de Maas ontvreemd wordt door de belgische kanalen, dan wordt te gelijk met de Maas, ook het Zuid-Willemskanaal onbevaarbaar. Want de Zuid-Willemsvaart leeft immers alleen van de Maas. Zoodat dan het belgiesch navigatie-kanaal, om bevaarbaar te worden, tevens de Maas en de Zuid-Willemsvaart onbevaarbaar maken moet.

Te meer, omdat het navigatie-kanaal insgelijks dient voor irrigatie-kanaal. Nu reeds, nu wij nog slechts in 't begin zijn van de ontginningen door besproeijing, nu reeds is de watervloed voor de besproeijingen verbruikt, verbazend groot. Men ondervindt zulks in het zuidelijk deel van Noord-Brabant, langs de Tongreep, de Dommel, en elders, waar men menigwerf onverwacht en plotseling onder water wordt gezet, als men in België bezig is om de landerijen te besproeijen door het water, dat de kanalen aanvoeren. Ook al dat water wordt van de Maas getapt, middelerwijl het belgiesch navigatie-kanaal bevaarbaar wordt gehouden. Maar onze Maas en onze Zuid-Willemsvaart worden inmiddels van heur water beroofd en moeten onbruikbaar worden.

Is die toestand te dulden? Dat is niet slechts schade voor Noord-Brabant en Limburg, maar voor al onze zeehavens, Dort, Rotterdam, Schiedam en Amsterdam zelfs, die allen gelijkelijk belang hebben, dat de waterweg door de Maas en Zuid-Willemsvaart open en bruikbaar blijft. Als men de Belgen laat begaan, dan zal weldra de tijd geboren worden, dat er voor Holland geen andere weg, althans in de zomermaanden, naar Luik open blijft, dan die over Antwerpen leidt; zoodat dan Antwerpen het entrepôt van Holland voor Luik zal worden. Een schoon vooruitzigt!

Daartegen overstaat, dat, middelerwijl men in België aan Nederland een groot deel van zijn benoodigd water ontneemt, men tegelijkertijd ons al den last laat van het te veel water, dat de Maas ons in 't voorjaar na den winter zal aanvoeren. Wij behouden tevens den last van 't onderhoud van een voor een groot deel van het jaar onbevaarbaar kanaal.

En wij verkrijgen ten slotte in het zuidelijk deel van Noord-Brabant overal onverwachte overstroomingen, die goede weilanden zoo lang onder water houden, dat zij geen vruchten opleveren. Om deze schade te verhoeden, heeft België voorgesteld een kanaal op ons territoir te graven, dat bestemd zal zijn, om het irrigatie-water op te vangen en te verhinderen Noord-Brabant onder te zetten. Maar men vreest te regt, dat dit nieuwe kanaal weer eene andere niet mindere schade kan aanrigten. Dat ontworpen kanaal dreigt immers al het water op te vangen, dat de rivieren de Tongreep, de Dommel, de Aa, de Gender, de Beersen, enz. voedt. Nu worden die rivieren door de besproeijingen zoo zeer overladen, dat zij 't water niet kunnen verzwelgen. Maar het nieuwe kanaal, dat ons wordt aangeboden, kon wel eens het gevolg hebben, dat die rivieren hoegenaamd of geen genoegzaam water meer hadden, althans in het zuiden van Noord-Brabant. Het zou voor de betrokkene Gemeenten eene onherstelbare schade zijn.

Eene andere vraag is ook in de Nota aangeduid, of men met dat aangeboden kanaal aan te nemen, niet zou wettigen wat tot dusverre in België gedaan is ten schade van de vaart op de Maas en de Zuid-Willemsvaart.

Ziedaar de gevaren, die ons de belgische kanalizatiën voorspiegelen, en die ieder uit de Nota, vergeleken met de kaart van den heer Meylink, kan opmaken. Wij zijn, met de Tweede Kamer, zeer verlangend om, daaromtrent de inzigten van onze Regering en hare plannen te vernemen.

Wij weten niet of de kaart van den heer Meylink in den boekhandel verkrijgbaar is gesteld. Het zou wenschelijk zijn, dat zulks plaats had. Ieder zou dan in de gelegenheid zijn, om zich te overtuigen van het gewigt der besprokene zaak.

Bij het afdrukken der Nota van den heer Meylink is eene drukfout ingeslopen, die wij in den *Tijd* hebben overgenomen. Wij worden verzocht die aan te geven.

In de derde kolom van ons eerste blad, 13e regel staat:

met al het in België daargestelde.

Zulks moet zijn:

niet al het in België daargestelde.

De indische bladen, waaruit de londensche pers thans lange uittreksels bevat, deelen over het feitelijke van den toestand in Indië weinig of niets mede, dat niet reeds door den telegraaf bekend is. Eenige bijzonderheden, welke hoewel op zich-zelve staande, voor een juiste waardeering van wat tegenwoordig in Indië voorvalt, niet onbelangrijk zijn, zullen onze lezers kunnen vinden in een brief uit Kalkutta, dien wij Zaturdag, in een anderen, dien wij heden hebben medegedeeld, en in een brief uit Bombay, welken wij morgen zullen plaatsen. Een en ander komt onder onze rubriek »Buitenland" voor.

Aan den parijschen *Pays* wordt uit Kalkutta, dd. 3 September, geschreven, dat sir Colin Campbell, opperbevelhebber van de engelsche legers in Indië, den vorigen dag naar Allahabad was vertrokken, waar hij zijn hoofdkwartier gaat vestigen en welke stad hij tot vereenigingspunt zal nemen der troepen, die in Bengalen moeten ageeren. De londensche bladen evenwel verklaren dit berigt voor een verzinsel, daar de brieven uit Kalkutta van den 9en, dus zes dagen later dan het schrijven aan den *Pays*, geen melding kunnen maken van het vertrek des generaals.

Een ander schrijven van de aziatische grenzen aan hetzelfde blad meldt, dat generaal Jacob, kommandant der engelsche troepen die Herat moeten bewaken, Afghanistan verlaten en den 17n Augustus te Mooltan in den Punjaub was aangekomen. Men gelooft dat de tegenwoordigheid des generaals in het midden van het land der Sicks een heilzamen invloed op Indië's toestand zal uitoefenen.

Heden heeft het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland, kamer van strafzaken, onder voorzitterschap van den prezident, den heer mr. J. A. Philipse, uitspraak gedaan in de bekende zaak der 22 Maleijers. Bij dat arrest, waarvan de voorlezing ongeveer twee en een half uur heeft geduurd en waarvan de slotsommen door een der in deze zaak geoccupeerd hebbende tolken, den heer kolonel Veenhuijsen, achtervolgens in het laag-Maleisch werden overgebragt aan de beschuldigden, ieder voor zooveel hem betrof, — heeft het hof, na eene breede ontwikkeling der feiten, hoofdzakelijk het volgende overwogen: dat, hoezeer aan het hof niet gebleken is, dat de beschuldigden aan boord van het barkschip *Twenthe* aan uithongering hebben geleden, of dat zij door het hun toegediende voedsel, langzamerhand tot zoodanigen staat van verzwakking zouden zijn geraakt, dat zij daardoor verpligt waren hunne werkzaamheden te staken, — echter het hof zich overtuigd houdt, dat de beschuldigden,

gedurende de reis, van eenen kapitein, die zich als een ervaren zeeman heeft doen kennen, niet dat voedsel hebben ontvangen als voor zeelieden noodig is, en dat zij zelfs niet datgene hebben gekregen, wat onder indiesch voedsel gemeenlijk wordt begrepen, voor het geval dat dit, gelijk de kapitein van de *Twenthe* meende, uitsluitend moest worden verstrekt; dat toch, volgens de verklaringen van den waterschout te Rotterdam en een ander getuige, onder indiesch voedsel moet worden verstaan: gedroogde visch, rijst, spaansche peper, thee, suiker en zoogenaamde dinding (geprepareerd gedroogd buffelvleesch): dat onder dat voedsel *geen* zoutevisch is begrepen, veelmin de verstrekking daarvan (zoo als in deze aan boord der *Twenthe* aan de javaansche schepelingen had plaats gehad) *telken* dage, *driemaal* daags; dat nu de kapitein Coopmans, die gedurende zijn verblijf te Rotterdam volkomen in de gelegenheid was te onderzoeken, wat de beschuldigden aan boord van vorige schepen hadden genoten, en om zich dus daarnaar te regelen, die zelfs in het bezit was van het contract, tusschen eenigen zijner Jav. schepelingen gesloten met den kapitein van Ketwich van het schip *Vrije Handel*, betrekkelijk de voeding, die eindelijk zelf te Rotterdam pogingen had aangewend om zich van dingding ten behoeve der Javanen te voorzien, doch daarin niet geslaagd was, — door deze zijne handelwijze genoeg heeft doen blijken van zijne overtuiging, dat zeelieden van het voedsel, dat hij hun gaf, niet konden bestaan, en evenwel het bij deze enkele poging tot bekoming van dingding heeft gelaten, en zich niet verder daarvan of van ander goed voedsel voor zijne Javaansche manschappen heeft voorzien; dat hij daarentegen, in weerwil hunner klagten over het slechte voedsel, heeft nagelaten daaraan te gemoet te komen, hoezeer hij, volgens de ten processe overgelegde provisielijst, voldoende in de gelegenheid is geweest om, ook op raad van een der timmerlieden aan boord, eenigzins te gemoet te komen aan het billijk verlangen der beschuldigden, om ten minste tweemaal s' weeks een weinig vleesch te bekomen in plaats van aanhoudend driemaal daags zoutevisch, die hun een zoo geweldigen dorst veroorzaakte en hun zoo slecht bekwam; dat hij desniettegenstaande heeft beproefd de Javaansche schepelingen tot hervatting van het werk, hetgeen zij wegens het slechte voedsel hadden gestaakt, te dwingen, terwijl hij, door aan hun verlangen om beter voedsel te voldoen, weiligt verdere onheilen voor épuipage en het schip had kunnen voorkomen.

En nu volgt in het arrest weder eene uitvoerige uiteenzetting van de verdere feiten, op 12 Aug., waarbij het hof ook in aanmerking neemt de omstandigheid van het uitreiken op drie verschillende dagen van stokvisch, door meerdere getuigen verklaard, doch door de beschuldigden ontkend, voorts de gesprekken ten 8 en 10 ure 's morgens van den serang (den 1sten besch.) met den kapitein namens de Java manschap, ter bekoming van ander voedsel, de volstandige weigering van den kapitein, het seinfluitje van den serang aan zijne medgezellen. hunne opkomst op het dek, de bestorming der kampagne, den aanval op en de worsteling met den kapitein door eenige Javanen, enz. enz.

Na de beweringen en voorstellingen der beschuldigden te hebben opgenomen, wordt in het arrest alsnu overwogen, voor zooveel het eerste punt van beschuldiging betreft, dat, niettegenstaande de ontkentenis van de 1ste, 2de, 4de en 11de beschuldigden van zich daaraan te hebben schuldig gemaakt, aan het hof, zoo door eigen onderzoek ter teregtzitting als door afgelegde beëedigde verklaringen van getuigen, in verband met en toegelicht door de ter teregtzitting voorgelezen, in de instruktie afgelegde verklaringen, — volkomen wettig en overtuigend gebleken is en alzoo bewezen is, dat *al* de beschuldigden, in hunne verschillende betrekkingen, zich op 12 Augustus 1856 hebben bevonden aan boord van het barkschip *Twenthe*, waarop destijds de kapitein Coopmans en de 1ste stuurman Soff het gezag voerden; dat, toen zij zich dien dag met dien bodem op de hoogte van Madeira bevonden, bepaaldelijk de 1ste, 2de, 4de en 11de beschuldigden, op het oogenblik, dat de kapitein zich op de kampagne in de wettige uitoefening zijner betrekking bevond en tot geene feitelijkheden van zijnen kant had geprovoceërd, allen met messen gewapend, dezen hunnen gezagvoerder moedwillig hebben aangetast, daarbij geweldadig wederstand hebben geboden en zich daardoor hebben schuldig gemaakt aan *strafbare wederspannigheid*; — dat verder wat ook in het bijzonder ten aanzien van verschillende andere beschuldigden ter teregtzitting moge zijn gebleken nopens hun gedrag bij die gelegenheid, echter aan het hof, bij gemis van overtuigende bewijsmiddelen, *niet* regtens gebleken is, dat deze (zijnde de 3de, 5de, 10de, 14de, 15de en 22ste) en de overige beschuldigden zich aan de aantasting en den wederstand tegen den kapitein (door de vier opgemelden gepleegd) mede hebben schuldig gemaakt; dat mitsdien de 3de, 5de, 6de, 7de, 8ste, 9de, 10de, 12de, 13de, 14de, 15de, 16de, 17de, 18de, 19de, 20ste, 21ste en 22ste beschuldigden van dit punt van aanklagte zullen moeten worden vrijgesproken; en dat, hoezeer het ook volkomen gebleken zij, dat er een feitelijke en geweldadige aanval heeft plaats gehad tegen den eersten stuurman Soff door eenigen der beschuldigden, tijdens ook hij was in de wettige uitoefening zijner funktiën, — het echter *niet genoegzaam regtens* gebleken is, *wie* der beschuldigden bepaaldelijk zich daaraan heeft schuldig gemaakt.

Verder overweegt het hof, dat aan hetzelve volkomen wettig en overtuigend is gebleken, dat op 12 Aug. 1852, in zee, ter hoogte van Madeira, moedwillig het barkschip *Twenthe* is in brand gestoken; dat schip dien ten gevolge is verbrand en dat in dat schip, terwijl die brand, door wie dan ook, werd gesticht, al de europeaansche schepelingen waren opgesloten.

Wat nu het *tweede* punt van beschuldiging betreft, dat de prokureur-generaal bij zijn requisitoir gevorderd heeft de schuldigverklaring van den 1sten besch. Sidin (den serang) aan strafbare poging tot moedwilligen doodslag, op grond dat deze, tijdens de gepleegde wederspannigheid, een der pistolen van den kapitein aan den laatste had op de keel gezet en getracht het af te schieten, hetgeen echter niet gelukt is, ook nadat hij daarin verhinderd en gestuit is door de tusschenkomst van twee der stuurlieden, — dat nu te dien opzigte, niettegenstaande de ontkentenis van den 1sten besch., echter ten duidelijkste door de afgelegde verklaringen van getuigen gebleken is, dat de eerste beschuldigde, na zijn' meerdere in rang feitelijk te hebben aangetast en zich geweldadig tegen hem te hebben verzet, hem een geladen pistool heeft ontnomen, blijkbaar met het doel om hem (kapitein) te treffen; dat hij hem dan ook dat pistool heeft op de keel gezet en den haan afgetrokken, doch het schot niet is afgegaan en alzoo den kapitein niet heeft getroffen; dat nu door den 2den getuige (kapt. Coopmans) omtrent die omstandigheid, welke ook door de uitkomst is bevestigd, onder eede verklaard is, dat het bedoelde pistool was een zoogenaamde *revolver*, die wel door hem met scherp geladen was, doch niet kon afgaan, op grond, dat de de cylinder niet gerigt was en dat dus ten gevolge van den staat, waarin het pistool op dat oogenblik verkeerde het schot niet kon afgaan en het doel alzoo niet kon worden bereikt; dat het derhalve gebleken is, dat door deze gesteldheid van het pistool geene uitvoering aan de beoogde daad kon worden gegeven en er alzoo ontbreekt het vereischte, dat de poging in deze tot een *begin van uitvoering* zij overgeslagen; dat toch, volgens art. 2 van het strafregt, tot de strafbaarheid eener poging tot misdaad, een begin van uitvoering wordt gevorderd, zoodat, bij gebreke daarvan, er, in den zin der wet, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding kan geacht worden aanwezig te zijn geweest.

Op deze gronden is wettig en overtuigend bewezen verklaard, dat de 1ste besch. op 12 Aug. meergemeld, het aangeduide geladen pistool moedwillig den kapitein heeft op den keel gezet en aangelegd, met het gebleken doel om hem daarmede te treffen, en den haan daarvan heeft afgetrokken, doch, ten gevolge van den staat, waarin dat pistool op dat oogenblik verkeerde, dit niet is kunnen afgaan, en dus het leven van den kapitien niet heeft kunnen benemen; dat daardoor wel eene poging tot moedwilligen doodslag is gepleegd, die door uiterlijk bedrijf is gebleken, doch dat zij niet tot een begin van uitvoering is overgeslagen.

Gelet op art. 2 van het Wetb. v. Strafregt en art. 200 van het Wetb. v. Strafvord., zijn de aan den 1ste besch. Sidin (den Serang), evengemelde te last gelegde feiten verklaard noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding op te leveren, en is hij te dier zake *ontslagen van alle regtsvervolging*.

Ten aanzien van het *derde* punt van beschuldiging, namelijk de aan de 1ste, 2de en 4de beschuldigden bij het slot der akte van beschuldiging ten laste gelegde strafbare poging tot moedwilligen doodslag, welke hierin zoude hebben bestaan, dat de drie genoemden, nadat de geweldadige aanval op den kapitein was aangevangen en zij met hem hadden geworsteld, zouden gepoogd hebben hem over boord te werpen, waarin zij zijn gestuit èn doordien de kapitein zijn voet om het ijzeren hek vastklemde èn doordien hij door twee der stuurlieden is ontzet, is overwogen, dat, hoezeer wel gebleken is, dat de bedoelde worsteling heeft plaats, gehad en dat de kapitein door deze beschuldigden is voortgesleurd tot de plaats, waar hij zich aan het hek heeft vastgeklemd, tot zoolang hij is ontzet, — doch aan het hof *niet* genoegzaam gebleken is van eene poging om bepaaldelijk den kapiten over boord te werpen, zoodat de 1ste, 2de en 4de beschuldigden hiervan zullen moeten worden vrijgesproken.

Wat betreft de *vierde* en *vijfde* punten van beschuldiging, beide ten laste van den 2den besch. (den Tandil Pa Seno), namelijk van 1°. aan den stuurman Barends met eene handspaak den arm te hebben stuk geslagen, en 2°. tijdens de wederspannigheid door het werpen van eene gloeijende steenkool in de bazaan brand te hebben gesticht, — is overwogen, dat wel is gebleken, dat gemelde stuurman op 12 Aug. is bevonden zijn regter-voorarm te zijn gebroken en voorts verwond te zijn, zoodat hij meer dan twintig dagen was verhinderd zijn gewoon werk te verrigten; doch dat door niemand bepaaldelijk is gezien, dat de slag met eene handspaak is toegebragt, dat de arm werd gebroken en dat een en ander door dezen besch. is geschied; dat wel door hem is erkend met eene handspaak te zijn gewapend geweest, doch onkend Barends of wien ook daarmede te hebben geslagen, beweerende hij alleen zich daarmede te hebben verweerd, toen hij door den tweeden stuurman Vermeulen met een sabel werd aangevallen en verwond; dat nu, wat hier ook van zij, aan het hof niet regtens gebleken is, dat de 2de besch. zich heeft schuldig gemaakt aan moedwillige verwonding, waardoor eene ziekte of verhindering om te werken van meer dan twintig dagen is ontstaan; zoodat hij hiervan zal behooren te worden vrijgesproken.

Wat al verder de *brandstichting* aangaat, is overwogen, dat wel gebleken is, dat op verschillende plaatsen van het schip brand is gesticht, doch het erkende feit van den 2den besch., dat hij eene brandende steenkool uit de kombuis had genomen en die in de bezaan geworpen, door geene omstandigheid van elders is gebleken, om die bekentenis als volledig bewijsmiddel te kunnen aannemen, zoodat hij ook zal moeten worden vrijgesproken van moedwillige brandstichting, van dien aard, dat daardoor menschenlevens in gevaar konden worden gebragt.

Wat betreft de bestreden toepasselijkheid in deze zaak van de wet van den 7 Mei 1856, (*St. bl.* No 32), houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen, — is overwogen, dat deze wet, die, blijkens het *Staatsblad*, is uitgegeven den 10 Junij daaraanvolgende, naar aanleiding van art. 2 der wet, houdende algemeene bepalingen van wetgeving in het koningrijk der Nederlanden, moet geacht worden in het geheele rijk bekend te zijn geweest op den 20sten dag na de dagteekening van het *Staatsblad*, waarin zij is geplaatst, en alzoo op 1 Julij 1856 verbindend was voor ieder, die zich in Nederland aan boord bevond; dat nu *al* de beschuldigden, die zich, blijkens de monsterrol, op 7 Julij nog te Rotterdam bevonden en aldaar zijn aangemonsterd, met het schip, waarop zij zich met de overige equipage bevonden, kort daarop naar Hellevoetsluis zijn gevaren en den 15 Julij dat schip is in zee gesleept en Nederland met de geheele bemanning heeft verlaten, dat de beschuldigden dus regtens moeten geacht worden op dat tijdstip de genoemde wet reeds lang te hebben gekend en die wet ook moet beschouwd worden voor allen verbindend te zijn geweest; dat die wet, op grond bepaaldelijk van art. 1, moet worden beschouwd te zijn van *strafregtelijken aard*; dat dus de door de beschuldigden begane feiten wel degelijk aan het oordeel van den *strafregter* zijn onderworpen en daarop strafbepalingen moeten worden toegepast.

Vervolgens is in overweging genomen de bewering van de verdedigers, dat de beschuldigden, tijdens het gebeurde op 12 Aug. aan boord van de *Twenthe*, ten gevolge van hetgeen zij hadden ondervonden, zouden hebben verkeerd in een staat van zoogenaamde *mata-glap*, gelijk te stellen aan *furor transitorius*, dat zij dus zouden verkeerd hebben in een staat van waanzin (*démence*), voorzien bij art. 64 van den Code-Pénal, waardoor niets van het door hen verrigte toerekenbaar zou zijn. Het hof echter overwogen, dat uit het onderzoek der zaak ter teregtzitting van zoodanigen toestand ten opzigte van *geen* der beschuldigden is gebleken en die toestand dus niet regtens is bewezen; dat derhalve deze bewering is ongegrond en niet mag worden aangenomen.

Het hof heeft hierna overwogen, dat, ofschoon de 1ste en 2de beschuldigde, in den aanvang der teregtzitting hadden opgegeven niet juist hunnen ouderdom te weten, het hof echter, zoowel door hun uiterlijk aanzien als door hunne antwoorden, zich overtuigd houdt, dat beiden meer dan 16 jaren oud zijn; dat toch de 1ste beschuldigde heeft opgegeven, dat zijne laatste reis, op de *Twenthe*, was de tweede reis, waarop hij als bootsman (serang) had gevaren, dat hij met negen schepen heeft gereisd, dat hij berekent, dat hij wel 1[illegible] jaren gevaren heeft en vier malen is gehuwd; terwijl de 2de beschuldigde heeft opgegeven, dat hij twee kinderen heeft en, op de aanmerking van den prezident, dat hij dan wel zoo wat 20 jaren oud moest zijn. heeft geantwoord: »ja zeker, wel 40 jaren."

Na dit een en ander overweegt het hof, dat alzoo de bewezen feiten moeten worden gequalificeerd: *wederspannigheid door aantasting en wederstand, feitelijk en geweldadig gepleegd aan boord van een koopvaardijschip door mindere schepelingen ten getale van meer drie en minder dan twintig gewapende personen, jegens hunne meerdere in rang, zijnde de schipper, en alzoo jegens een ambtenaar, werkzaam ter uitvoering der wet*; dat respectivelijk de schuldpligtigheid van de 1ste, 2de, 4de en 11de beschuldigden, aan deze bewezen daadzaden wettig en overtuigend is bewezen en die feiten zijn strafbaar gesteld bij de artt. 209 en 211 van het Wetb. van Strafregt, in verband met art. der wet van den 29sten Junij 1854 (*Stbl.* N°. 10[illegible]) en art. 11 der wet van den 7den Mei 1854 (*Stbl.* N°. 32).

(*Vervolg morgen.*)

Mededeelingen, van verschillende kanten, tot den minister van Justitie gekomen, hebben hem doen zien, dat zijne cirkulaire van 26 Sept. jl. niet overal in den door hem bedoelden zin is begrepen. Hij heeft het daarom noodig geacht, bij cirkulaire van 16 dezer, de ware strekking dier cirkulaire nader te ontvouwen. Er werd in dat stuk in de eerste plaats gewezen op uitbetalingen, waartoe de heeren waterschouten zich geregtigd achten, op vertoon door de schuldeischers der schepelingen, van schuldbekentenissen, door de schepelingen onderteekend, waarbij op den waterschout de last wordt verstrekt om de daarbij uitgedrukte schuld te voldoen. De minister had daarbij op het oog schuldbekentenissen, aangegaan tusschen den schuldenaar (den schepeling) en zijn schuldeischer, inhoudende dat de schuldeischer of houder wordt gemagtigd »om de schuld voor de verdiende gagie door *den heer waterschout* te doen afhouden", hoedanige schuldbekentenissen den min. zijn voorgelegd; en hij [illegible]

de uitvoering van eene zoodanige magtiging onwettig, om de eenvoudige reden, dat eene schuldbekentenis van dien inhoud aangegaan, zooals gezegd is, tusschen eenen schuldenaar en zijn schuldeischer, geene deugdelijke magtiging op eenen derden (den waterschout) kan daarstellen. Het was dus alleen tegen den onwettigen *vorm* van deze soort van kontrakten, dat des min. aanschrijving in de eerste plaats gerigt was. Verder werd bij gemelde cirkulaire de *wenschelijkheid* te kennen gegeven, dat de waterschouten zich, (behoudens de daarbij vermelde uitzonderingen) in den regel niet met die magtigingen zouden inlaten, waartoe de eerste al. van art. 21 der wet van 7 Mei 1856 (*St.-bl.* n°. 32) overigens aan de schepelingen het regt geeft.

Men moet dus het slot der aanschrijving niet beschouwen als een bevel, maar, gelijk het trouwens luidt, alleen als een *wenk* of *uitnoodiging*.

Voornamelijk echter wenscht de min. de aandacht der waterschouten hierop te zien gevestigd, dat het in zijne cirkulaire geschrevene geenszins uitsluit de *bevoegdheid* der waterschouten, om, mits daartoe op deugdelijke wijze vóór of na die cirkulaire van 26 Sept. jl. gemagtigd, het verdiende loon voor den schepeling te ontvangen en uit dat loon aan de schuldeischers van dezen betaling te doen; met dien verstande dat, ingevolge de laatste al. van gezegd art. 21, op de volmagten, verstrekt vóór de afkondiging der wet van 7 Mei 1856, wanneer omtrent dezelve voldaan is aan de bij die laatste al. gestelde voorwaarde, niet van toepassing zijn de bepalingen der 2e en 3e zinsnede van art. 21. Immers, het spreekt van zelf, dat zijne cirkulaire van 26 Sept. als alleen bestemd om voor de toekomst, en niet om voor het verledene te werken, geenerlei invloed op deze volmagten kan uitoefenen. De min. vleit zich, dat het thans voor een iegelijk duidelijk zal zijn, dat door de wijze van handelen, welke door hem aan de waterschouten in het welbegrepen belang der schepelingen-zelven is voorgeschreven, niemands verkregen of op deugdelijke wijze te verkrijgen regten kunnen worden gekrenkt.

Op den 9n der vorige maand kwamen eenige ingezetenen te Budel (bij Eindhoven) van hunne jaarlijksche bedevaart naar Kevelaar binnen de gemeente *in processie* terug. Tegen de hoofdpersonen is deswege proces-verbaal opgemaakt. Aanvankelijk dacht men, dat deze zaak bleef rusten; thans verneemt men het tegendeel. (*U. C.*)

'sGRAVENHAGE, 18 Okt. Z. M. de Koning wordt op het laatst der aanstaande week van het Loo in de rezidentie terug verwacht.

— Naar men verneemt heeft de groote meerderheid der leden, die in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de ontwerpen tot bevordering van den aanleg van spoorwegen hebben onderzocht, zich voor het, zoo noodig, ondersteunen op de eene of andere wijs, van sommige lijnen van staatswege verklaard. Dit was bijzonder het geval met de noordoostelijke spoorwegen en met die van Vlissingen naar Venlo. Men verneemt zelfs, dat de meerderheid in vier der afdeelingen het nopens die beide hoofdpunten eens was, terwijl slechts in eene der afdeelingen de meerderheid hare beslissing van nader te ontvangen inlichtingen heeft doen afhangen. Het ontwerp van de Regering, om tot de ondersteuning van den aanleg van spoorwegen een bijzonder fonds op te rigten, schijnt echter weinig bijval te hebben verworven.

— 19 Okt. Heden zijn de 18 vrijgesproken Maleijers, in vrijheid gesteld en met den eersten spoortrein naar Rotterdam vertrokken. Zij werden in rijtuigen van de gevangenis naar het station geleid.

DELFT, 17 Okt. De prijzen der kaas waren heden *f* 14 a *f* 19,50 per 100 Ned. ℔. Aanvoer 53 stapels, wegende 12,500 Ned. ℔.

HOORN, 16 Okt. Op de markt alhier werden aangevoerd 225 stapels kaas, wegende 51,624 Ned. ℔. Prijs der kleine graskaas *f* 29.50.

ZUTPHEN, 16 Okt. De prijzen van granen, boter en aardappelen, op de laatste alhier gehoudene markt waren, als volgt: Tarwe *f* 10.50 à *f* 12, Rogge *f* 7.30 à 7.80, Boekweit *f* 7 à *f* 8, Boter *f* 24.50 à *f* 24, Aardappelen *f* 1.60 à *f* 2.

APELDOORN, 15 Okt. Het schijnt, dat Z. M. van het plan, om eenen geruimen tijd op het Loo te verblijven, afgezien heeft, daar nu het vertrek reeds tegen het laatste der volgende week bepaald is. Ook zou de opbouw van het paviljoen in de Schans bij de Uddelermeer vooreerst geen voortgang hebben. (*Dev. Ct*)

BREDA, 16 Okt. De regtbank alhier heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van den direkteur van het gesticht der Broeders te Oudenbosch, beklaagd van overtreding der accijnswet door het op verboden wijze vervaardigen van zeep. De beklaagde is bij breed gemotiveerd vonnis ontslagen van alle regtsvervolging. (*H.*)

MOERGESTEL, 18 Okt. De rogge gebakken zijnde bederft binnen den tijd van 3 of 4 dagen. De mik, zoowel als het roggenbrood beschimmelt dan reeds. Daar heeft men in andere jaren geen last van, want dan blijft het soms 8 dagen en langer goed. De een schrijft dit toe aan de aanhoudende droogte, die wij gehad hebben, de ander aan de nachtvorsten; het was de moeite wel eens waardig de oorzaak daarvan uit te vorschen, want het komt mij voor dat zulks ook zeer schadelijk voor de gezondheid moet zijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Oktober. Men beweert thans dat de staatkundige zamensmelting der Donauvorstendommen ten eenemale is opgegeven, en het eenige plan, dat met ernst behandeld worden zal, op een blootelijk administratieve vereeniging betrekking heeft. Dit moet, naar men zegt, de uitslag zijn der drie bijeenkomsten te Osborne, Stuttgart en Weimar. Een en ander behoort echter nog tot het rijk de geruchten.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Okt. Het volgende wordt nog, dd. 9 September, uit Kalkutta geschreven:

»Wij hebben gedurende den gansche loop van den Moharrem in de grootste ongerustheid geleefd. Dit is een soort van gedachtenisfeest ter eere van Hussan en Hoassein, twee zonen van den profeet. De mohammedaansche bevolking heeft, zoo als te verwachten was, niet nagelaten om dit jaar meer werk van dat feest te maken dan gewoonlijk. Het mag onmogelijk heeten het geval en gekrijsch te beschrijven, welk in alle wijken der inboorlingen hoorbaar was. Processiën met banieren, lantaarnen en toortsen hebben van den morgen tot den avond de straten doorloopen. Men stelle zich daarbij een dweepzieke menigte voor, dansende en brullende bij het verdoovend geluid der tantams; mannen, vrouwen en kinderen, een waar Bedlam in optogt. Het goevernement had alle maatregelen genomen, die voor de omstandigheden vereischt werden. Van den eenen kant heeft men den Europeanen vermaand niet het minste voorwendsel tot opstand te leveren. Aanplakbiljetten op de hoeken der straten noodigden de Europeanen uit, zich van de pagoden verwijderd te houden, en niets te doen wat de godsdienstige gevoelens der Indiers kon kwetsen. Deze aanmaningen bleken niet overbodig te zijn, want het ontbreekt ons hier niet aan personen, welke van ongeduld branden om aan degenen, welke zij als geheime of openbare zamenzweerders beschouwen, een bloedige les te geven. Van een anderen kant had de Regering alles voorbereid om uitspattingen te voorkomen van den kant der inboorlingen. Alle eenigzins belangrijke punten waren door engelsche troepen en vrijwilligers bezet. De kanonniers stonden bij hun met schroot geladen stukken, en een vreeselijke straf zou den muitelingen ten deel gevallen wezen, als zij een beweging hadden durven ondernemen. Gelukkig dat alles goed afgeloopen is; er heeft noch twist noch botsing plaats gehad tusschen inboorlingen en Europeanen. De leden der beide groote mohammedaansche sekten hebben evenwel onder elkander kleine veldslagen geleverd; doch men heeft dit als een huisselijken twist aangezien, waarin men zich niet mengen wilde.

»Uit Patra, Dinapoor en andere plaatsen ontvang ik brieven, die van dezelfde vrees, dezelfde maatregelen van voorzorg en dezelfde betrekkelijke rust gewagen.

»Gij weet reeds in Europa hoeveel gruwelen, hoeveel vreeselijkheden door de opstandelingen gepleegd zijn, en niets kan een denkbeeld geven van de afschuwelijke wreedheden, waaraan deze wilde horden zich schuldig hebben gemaakt. Maar, om de waarheid te spreken, onze engelsche soldaten toonen zich al te geneigd om het vreeselijk voorbeeld te volgen, dat de Sepoys hun gegeven hebben. Ik zou een lange lijst kunnen opmaken van die barbaarsche teregtstellingen, blindelings op schuldigen en onschuldigen uitgeoefend, teregtstellingen vergezeld van wreedheden, welke christelijke soldaten onwaardig zijn. Te Sealkate, Fatteepoor, Allahabad, Patrah, Dinapoor en voor Delhi wordt elken dag in massa opgehangen en gefuzileerd. En bepaalt men zich alleen tot die teregtstellingen? Verre van daar, men volgt de muiters na en oefent zelfs wraak op de lijken, die men langs de wegen aan de boomen hangt. Geloofwaardige getuigen hebben mij verzekerd, dat zij de wegen op een afstand van verscheidene mijlen hebben afgelegd en aan elken boom een lijk zagen hangen.

»Te Dinapoor hebben de engelsche soldaten evenzoo lijken van muiters aan de muren van het paleis opgehangen, dat zij vervolgens aan de vlammen overleverden. Te vergeefs trachtten eenige opper-officieren deze buitensporigheden te beletten. De soldaten bleken doof en vergaten in hun woede zelfs de gehoorzaamheid jegens hunne aanvoerders. En men geloove niet dat die teregtstellingen — beter zou zijn te zeggen slagtingen — slechts de muiters treffen, die met de wapenen in de hand gegrepen zijn. Rustige boeren worden dikwijls om een onvoorzigtig woord, om een enkel vermoeden het slagtoffer van deze droevige en onvoorzigtige wraaknemingen.

»Reeds laten de Europeanen stemmen hooren om een einde te maken aan die barbaarsche handelingen, welke de bevolking zonder nut verbitteren en de taak der generaals veel moeijelijker maken. Men hoopt dat sir Colin Campbell deze tuchtelooze soldaten in bedwang zal weten te houden en geen buitensporigheden meer zal verduren, welke onteerend voor de engelsche uniform zijn.

»De Koning van Oude, door de Regering gevangen gehouden, is gevaarlijk ziek. De openbare meening, hoewel de voorzorgsmaatregel ten opzigte van dezen Vorst gehouden, goedkeurende, begint echter reeds hem voor onschuldig te houden. In allen gevalle gispt men de Kompanjie van zich niet gedragen te hebben volgens de met den ontzetten Prins aangegane verbindtenissen.”

— De *Globe*, behelst, ten opzigte van de laatste uit Indië ontvangen tijdingen, een artikel, dat aan dit blad naar het schijnt medegedeeld is, na den Vrijdag gehouden kabinetsraad. Het strekt om den toestand van Britsch-Indië als gunstig af te schilderen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 17 Okt. De tijdingen uit Potsdam over de gezondheidstoestand des Konings blijven steeds gunstig. De krachten van den lijder nemen zigtbaar toe.

BELGIË.

BRUSSEL, 17 Okt. Men weet dat de Gemeenteraad van Gent in der tijd door de Regering in het ongelijk gesteld is in zijn geschil met de militaire overheid omtrent de tusschenkomst van het garnizoen ter handhaving der openbare orde, en dat dit ligchaam in deze beslissing niet berust, maar de intrekking daarvan verzocht heeft. Dit verzoek is nu door den Koning, gelijk men algemeen verwachtte, afgewezen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 Oktober.

ONDERTROUWD (15 Okt.): J. G. C. Broudert, wed. met D. F. Gerdes, wed.

BEVALLEN (16 Okt.): A. Wallach, geb. Lehren, Z.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 27,95 a —	Pruissische	*f* 34½ a —
Napelsche	—,— „ —	Spaansche	—,— „ —
Div. in £St.	11,62½ „ —	Hamb. Russ.	— „ —
Eng. Russen	—,— „ —	Russ. in Z. R.	34⅞ „ —
Fransche	55 „ —	„ in Ass.	36 „ —
Belgische	55½ „ —	Pools. „ Fl.	27 „ —

Nationale Metalliek *f* 29.45. Buitenl. Spanje *f* — per Fr. 120.

Amer. Doll. *f* 2.63.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75 à 9,85
Oude Gerande Dukaten	» 5,55 » 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75 » 11,85
» Pistolen	» 9,60 » 9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30 à 9,40
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 1½ à 1½ pc.	

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33 » 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65 » 2,70
Fransche	» 2,70 » 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75 » 1,78
Zilver 1000 à 980	*f* —,— —,—
» 900 à 700	104,50 » 105,—

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 17 Okt. Fransche 4½ pc. 91.—; 3 pc. 67.20; 1¼ pc. Spanje 25⅝; 3 pc. id. 37½; Fr. O. Sp. 676; Roth. Buch. —.

LONDEN, 17 Okt. Cons. 88⅞; Spanje buit. 3 pc. —; id. 1¼ pc. 25⅝; Rusl. 5 pc. 106; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. —; id. 2½ pc. —; Sard. 5 pc. 89½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76½; Gren. uitg. —; id. werk. 18; Mexiko 3 pc. 19¼; Portugal 3 pc. 44; Ecuador 13⅞; Venezuela 28; Wissel op Amst. 12.—; Hamburg 13.10.

WEENEN, 17 Okt. Met. 5 pc. 80¼; Nationale 81½; Bank-Aktien 951; Credit Anst. 203; Noord Bahn akt. 172; O.-Fr. Spoorw. akt. 246; Saltz. 100½; Lomb. Venetiaans. 96; Wissel op Londen 10.13; Goud 7⅝; Zilver 5½.

BERLIJN, 17 Okt. 4½ pc. Pr. Staatsch. 98½; 5 pc. Rusland 105; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17⅝; Amst. kort 141⅛; Hamb. 149½; Petersburg 100⅞; Diskonto 6½.

HAMBURG, 17 Okt. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 23; Rusl. 5 pc. 100⅞; 4½ pc. 92½; 3 pc. Mexikanen —; Vereinsbank 99½; Noord-Duitsche bank 89; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto 9.

FRANKFORT, 17 Okt. 5 pc. Met. 75; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —; Diskonto 6.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55	Livorno	2/m.	f 38¾
»	zigt	» 55 9/16	Napels	»	» 82
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg	»	» 1.75
»	zigt	» 55¼	Weenen	6/w.	» 33½
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» 35 9/16
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 34¾
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» 35¼
Lissabon	»	» 41	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» 41	»	zigt	» 11,70
Genua	2/m.	» 45⅞	Rotterdam	»	⅛

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		16 OKT. 4½ u. gebl.	17 OKT. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.				
Nederl. Bank	4 »				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62¼	62 7/16	62 9/16	62½
Dito Dito	3 »	75⅛	75		
Dito Dito	4 »	95 7/16	95⅞	96	95⅞
Amortisatie-Syndikaat	3½ »	87⅞	88¼		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ »	147½	146¼	147	146½
dito Contant	4½ »				
Oost-Ind. Leening	4½ »				
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »				
Maatschappij van Weld.	4 »				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »				
Dito *Rothschild*	2½ »	51	50½	50⅝	50½
Frankrijk, Certifikaten	3 »				
Spanje, Obligatiën	1¼ »	25	25⅛	25¼	25 5/16
Dito	3 »	41¼	41¾		
Dito Binnenlandsche	3 »	36 9/16	36⅝	36 15/16	36⅞
Amortisable Schuld		6	6	6 1/16	
Bewijzen Coupon		5½			
Portugal, Obligatiën	3 »	43 9/16	43 15/16	44	43⅞
Dito 1856	3 »	43½	43½	43¾	43⅝
Uitgestelde			25½		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 »	103½	103⅞		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	102¾	102⅝		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	92½			
Dito bij idem 1840	4 »	84¼			
Dito bij *Stieglitz*	4 »	84½	84⅝		
Dito Nieuwe	4 »	83⅝			
Dito 5de Serie	5 »	97⅝	97⅝		
Dito 1855, 6de Serie	5 »	98⅝	98⅞	99⅛	99
Dito Adm. te Hamburg	5 »				
Dito dito te Londen	5 »				
Dito dito dito	4½ »	93⅝			
Inschrijv. in Assignatiën	6 »				
Certifikaten van dito	6 »		65¾		
Spoorweg Aandeelen	5 »	74	74½		
[illegible] fl. 300		153	154		
Obligatiën	4 pCt.	78½	78⅞	79	78⅞
Pruissen, Oblig.	4½ »				
Aandeelen 1854	3½ »				
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »				
Dito dito	4 »	60	60⅛		
Dito Metalliek	5 »	71 9/16	71 15/16	72⅛	72
Dito Rente Amsterdam	5 »	84	84⅜	84½	
Dito Nationale 1854	5 »	73 11/16	74	74⅛	74
Dito dito	2½ »	37⅜	37½		
Weener Bankaktiën	f		1090		
Dito Aand. fl. 250, 1839	»		404		
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	309	308		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »				
Dito bij *Rotschild*	5 »				
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »				
Dito	3 »				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »				
Dito 1839 van £ 100	5 »				
Dito 1843 » » 100	5 »				
Dito 1852	4½ »	94⅝			
Sardinië	5 »				
Peru, Geldl. 1854	4½ »				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	13 1/16	13	13 13/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ »	27⅝	27⅝	28½	
Dito Uitgestelde	2 »	12	11 11/16	12	
Grenada, Obligatiën	3¼ »	17⅞	17 15/16	18⅛	
Dito Uitgestelde		5	5 9/16	5⅝	
Mexiko, dito	3 »	18⅜	18 5/16	18 5/16	
Nrd-Amer. Pl. *Hope en C.*, Lr. A	f		725		
Dito dito Lr. B.					
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen					
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	84	83⅝	84	83½
Louisiana	5 »		99		
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »	4			

Sp. Prost 47, 50, 49¾; Weis. 77.

Onze fondsenmarkt was heden wederom willig gestemd. In oostenrijksche en spaansche was de omzet vrij levendig.

Koers van het Geld: Beleening 5½ pCt., Prolongatie 6 pCt., Diskonto 6 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 13 Okt. Granen 143/2 ℔ St. Petersburger f 180 bij partij.

SCHIEDAM, 17 Okt. Rogge verkocht: 146/2 ℔ Archangel f 2[illegible] — Moutwijn f 19,25; Jenever f 24,75; Amst. Proef [illegible] per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling f [illegible] per ketel.

LONDEN, 16 Okt. *Suiker* met meer vraag voor de Raffinaderij en werden iets betere prijzen betaald. — *Koffij*. Plantation Ceylon 1 a 2 sh. lager, met geringen omzet. — *Thee*. Iets vaster; ord. Congo 13 sh. contant en 14 sh. prompt. — *Cocao* kalmer; 65 z. Trinidad zijn terug genomen. — *Indigo*. (4e dag.) Zonder verandering; lage kwaliteiten en Madras worden terug genomen. Van de heden aangebodene 2252 k. zijn er 525 verkocht. — *Talk*. Tot de gisteren bepaalde prijs-verlaging is de stemming wat vaster; PYC loco 56 sh. 6 d. a 56 sh. 9 d.: October/December 55 sh.; Januarij-Maart 56 sh. 6 d.

HAMBURG, 16 Oct. *Koffij* zonder merkbare verandering, daar de meeste Houders van de markt terug blijven; om te realiseeren moet men zich echter lagere prijzen laten welgevallen. Er werd gedaan 7040 b. Rio van 4½ a 5⅞ sch. en 1000 b. St. Domingo van 5¾ a 6 sch. — *Suiker* flaauw met lagere tendenz. — *Tabak* kalm, doch de Houders blijven hunne vorderingen vast souteneren In veiling werd slechts zeer weinig gedaan; uit de hand bedongen 927 b. Cuba omme de 13 sch., 96 b. Erdgut 9 sch. — Van *Cochenille* begint zich de voorraad zeer te krimpen en houdt men reeds op hoogere prijzen. — *Indigo* vast. — *Rijst* is vast gesouteneerd, doch zonder meldenswaardigen omzet. — *Hennep*. Van Poolsche kwamen ter markt 70,000 ℔ tot omme 80½ mk. ct. — *Honig*. Havana zonder handel; men vraagt 24½ mk. — *Huiden* stil en prijzen flaauw gesouteneerd. — *Disconto* 9 %.

HAVRE, 15 Okt. De totale verkoopen van *Katoen* bedroegen gisteren 825 b. Heden heeft alle vraag opgehouden en is slechts eene kleinigheid tot 50 c. a f 1 onder de laatste noteering verkocht. — In *Koffij* is niets omgegaan. — Van *Huiden* is niets te vermelden. — *Rijst* kalm, 3000 b. zijn van hier weder naar Londen verzonden. Een partijtje van 7513 Penang *Peper* vond koopers a fr. 85.

NEW-YORK, 16 Oct. *Katoen*. Middling Upland blijft voortdurend nominaal 45¾ c. genoteerd; good middl. Mobile en Upland a 15¼ c. aangeboden.

RIO-JANEIRO, 14 Sept. *Koffij*. De vastheid der houders heeft lang de prijzen op de vorige hoogte gesouteneerd, van 15 tot 31 Augustus heerschte volslagen stilstand. De verkoopen bedroegen 44,900 bn. hoofdzakelijk voor schepen die vertrekken moesten. De vorderingen der houders zijn niet veel verminderd; doch het belangrijk toenemen van den voorraad, en de minder gunstige berigten van Europa, hebben de prijzen 2 a 300 Reis doen dalen. De notering is thans 5,050 a 5,150 voor partijtjes zamengesteld uit oude en nieuwe Koffij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Okt. Cuba Packet, (st.) Havana.
HELVOET, 16 Okt. Bordeaux, (st.) Bordeaux.

UITGEZEILD:

TEXEL, 16 Okt. Van den Berg, Nederland, Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 Oktober, in lading naar:

Ludwigsh en Mannh.	F. W. Meeussen, Fortuna.
Duisburg.	H. van Stockum, Nordstern.
Mannheim.	G. Itschert, Delphin.
Keulen.	H. Berns, Cöln. N°. 13.
Dusseldorp.	J. Scholten, Hoop op Zegen.
Urdingen en Ruhrort.	G. Kivits, Nijverheid.
Weesel.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.

AMSTERDAM, 16 Oktober, vertrokken naar:

Frankfort.	J. Welter, Frankfort N°. 4.
Weesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Dusseldorp.	H. Polmann, Niederrhein N°. 4.
Keulen.	J. H. Berns, Cölln N°. 16.
	J. Scholten, Hoop op Zegen.
Maintz.	J. Keller, Maintz N°. 1.

Rijnhoogte ARNHEM, 16 Okt. 5 p. 9 duim.
KEULEN, 18 » 4 vt. 2 »

Voor Mgr. ATA:

Ontvangen van H. K. f 5.— Van N. N. f 5.— Van N. N. f 1.—

ERRATUM. In ons Nommer van Vrijdag in de Advertentie N°. 3763, *staat:* De Twee Huisgezinnen, of de ouders maken zich met hunne kinderen gelukkig; *moet zijn:* gelukkig of ongelukkig.

Advertentiën.

(3770) Heden overleed aan eene kortstondige maar hevige ziekte, na voorzien te zijn van H. H. Sacramenten der stervenden, de Wel-Eerwaarde Heer JOANNES VAN HATTUM, in den ouderdom van ruim 55 jaren in leven R. K. Pastoor der Onze Lieve Vrouwe-Kerk te Utrecht.

UTRECHT, 16 October 1857. Namens de Familie, J. RIETVELD.

Iemand van de R. K. Godsdienst, omtrent 30 jaren oud, gehuwd, wenschte tegen Januarij of vroeger, tot verbetering zijner positie geplaatst te worden op een **Handels- of Effectenkantoor**, zijnde in deze betrekking gedurende ruim vijf jaren werkzaam. Hij kan van zijne tegenwoordige en vorige patronen de voldoenste bewijzen van probiteit overleggen. Adres Letter K. aan het Bureau dezer Courant. (3767)

Voor f 2.40 in plaats van f 2.70.
SCHELLER'S KLEIN WOORDENBOEK DER LATIJNSCHE TAAL, vijfde druk, 518 bl. groot 8°.
Bij G. D. BOM te Amsterdam, Damrak, H 117 en in alle Boekwinkels te bestellen; als ook:
NASSAU, oude aardrijkskunde, 3e druk, **f 1.50** in plaats van **f 2.50.**

(3769) Op een **Instituut**, geen Kostschool, verlangt men een **SECONDANT externe,** van den derden rang, niet beneden de 20 jaren. Grondige kennis der Fransche taal is hoofdvereischte, terwijl zulks bij de Engelsche en Duitsche talen tot verhooging van salaris zal leiden. Adres *franco* Letter C. bij de HH. Gebr. VAN LANGENHUYSEN te 's Gravenhage.

(3768) Een fatsoenlijk **Jong Mensch,** van 15 jaren, welke als **Huisknecht** bij eene deftige familie werkzaam geweest, doch door vertrek naar elders zijne betrekking moetende verlaten, wenschte zoo spoedig mogelijk weder geplaatst te worden, is van de beste getuigen van braaf gedrag en bekwaamheid voorzien. Ook zoude hij wel 2 of 3 Huishoudens willen bedienen. Verzoeke *franco* brieven onder Lett. C. C. aan het Bureau van dit blad.

ASSOCIATIE.

Voor Iemand van de R. K. Godsdienst, **10 à 1[illegible] mille** kunnende aanbrengen en zich gedeeltelijk met de administratie willende belasten, bestaat er gelegenheid om zich met 1°. Januarij aanstaande te **Associeeren** in eene zeer nette, winstgevende en steeds toenemende Zaak, in eene der voornaamste steden van *Noord-Brabant.* Adres onder N° 1858 aan Mej. de Wed. D. DE ROOY, Uitgeefster van den *Noord-Brabanter* te 's Bosch. (377[illegible])

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, een aanbevelenswaardig middel tegen de roos. K. [illegible] M[illegible] Bolsward, leed sedert vele jaren aan deze ongesteldheid en sedert 9 maanden was hij bijna blind en doof daarvan. Hij raadpleegde onderscheidene geneesheeren allerwegens, doch de ziekte verslimmerde van dag tot dag en bragt eindelijk zijn leven in gevaar. Zijn goede geest echter verliet hem niet. een zijner kennissen bragt hem eene groote dosis zalf en pillen van Holloway; hij gebruikte dezelven, en de uitkomst was zoo voldoende, dat hij in twee weken tijds, het gezigt en gehoor weder verkreeg, en twee maanden daarna volmaakt hersteld was.

Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6[illegible], f 13.50, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13[illegible], f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. [illegible] en Nieuwendijk, L N°. 78, als Dépôthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, dépôthouder te *Prinsland* en bij J. [illegible]MAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244, *Holloway's-Etablishment.*

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE H[illegible] wordt met succes gedebiteerd:

DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDEN

DER

Roomsch Katholieke Kerk.

Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste der Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van

JOZEF ANTONY,

Hoogleeraar te Munster.

door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noord[illegible]

Tweede herziene druk.

Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen [illegible] van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 [illegible] gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat door vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, algemeen te verspreiden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg[illegible]